

Корольчук В.В., Національна академія внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ ПРАЦІВНИКА ОВС ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ІЗ ГРОМАДСЬКІСТЮ

Для грамотного і неконфліктного спілкування з громадськістю працівник міліції повинен дотримуватися правової культури та культури професійного мовлення.

Для ефективного спілкування з громадською працівнику міліції необхідно:

- 1) навчитися точно формулювати свої думки;
- 2) вдало добирати слова;
- 3) граматично правильно будувати фрази;
- 4) чітко промовляти звуки та їх сполучення;
- 5) правильно ставити наголос тощо.

Культура мовлення - це дотримання ustalених мовних норм усної й писемної мови, а також свідоме, цілеспрямоване, майстерне використання мовних засобів залежно від мети, обставин і змісту спілкування. Культура мовлення - це й

культура мислення та культура суспільних і духовних стосунків людини.

Необхідні елементи (ознаки) мовної культури працівника ОВС, які є запорукою ефективного спілкування з представниками ЗМІ, громадськості:

1) *правильність* - відповідність прийнятим орфографічним, граматичним та лексичним нормам;

2) *різноманітність* - володіння достатнім словарним запасом, мовним багатством.

3) *виразність* - забезпечується оригінальністю у висловлюванні думок з метою ефективного впливу на партнера по комунікації;

4) *ясність* - доступність мовлення для розуміння тих, хто слухає, вона забезпечує адекватне розуміння сказаного, не вимагаючи від співрозмовника особливих зусиль при сприйнятті. Ясності мовлення сприяють чітка дикція, логічне і фонетичне наголошування, правильне інтонування, розмірений та уповільнений темп, спокійний і ввічливий тон;

5) *чистота* - бездоганність усіх елементів мовлення, уникнення недоречних, невластивих українській мові іншомовних запозичень. Забезпечується вона мовною грамотністю;

6) *стилість* - раціональний вибір мовних засобів для вираження головної думки (тези). Ця ознака формує вміння говорити по суті;

7) *доцільність* - відповідність мовлення меті, умовам спілкування, стану того, хто висловлюється.

Основою культури мовлення є:

1. Літературна мова - унормований варіант загальнонародної мови (додаток 2). До усного ділового мовлення ставляться такі вимоги: виразність дикції; логічність; доречність стилю викладення інформації; різноманітність мовних засобів; відповідність інтонації мовленнєвій ситуації; застосування сталих словосполучень.

2. Мовний етикет - це сукупність мовних засобів, які

регулюють нашу поведінку в процесі мовлення, правила ввічливості (додаток 1). Без знання прийнятих у суспільстві правил мовного етикету, не володіючи словесними формами вираження ввічливих взаємин між людьми, працівник міліції не може правильно спілкуватися з оточуючими, і, тим самим, може сам провокувати конфлікти. Для уникнення конфліктних ситуацій під час проведення масових заходів, що несуть у собі потенційну загрозу як для пересічних громадян - учасників заходу, так і для співробітників ОВС працівник міліції повинен вміти вибрати з традиційного мовного етикету доречну формулу залежно від ситуації, в якій перебуває людина, врахувавши специфіку адресата, умови спілкування, регіональні особливості, жанр розмови тощо.

Отже, культура мовлення - це складник загальної професійної культури працівника міліції, а її відсутність - свідчення низького фахового рівня, бездуховності і безграмотності людини.